

MWCR

TUA

**Elektronska Registar Kasa
Uputstvo za upotrebu**

VAŽNE INFORMACIJE

Servisna knjižica Registar kase

Registar kasa se isporučuje sa servisnom knjižicom koja je sastavni deo same kase. Servisna knjižica je u skladu sa zakonskim propisima. Vlasnik kase je odgovoran za pravilno vođenje Servisne knjižice.

Podaci koji se registruju u servisnoj knjižici su sledeći:

- Od strane servisera Podaci o instalaciji
Rutinske provere i drugi podaci planiranog i neplaniranog servisiranja
- Od strane korisnika Datum i vreme pozivanja servisne službe

U slučaju da se Servisna knjižica izgubi ili bude ukraden, korisnik mora odmah da:

- **O tome izvest nadležne organe**
- **Uputi molbu prodavcu za izdavanje duplikata**

Termo papir

Kasa je opremljena termo printerom. Štampanje podataka fiskalne kase mora se vršiti preko papirne trake čiji kvalitet hartije omogućava očitavanje podataka najmanje godinu dana. Hartija za štampanje podataka mora da ima stepen beline 85% (meren sa ELREPON-m-UNI-7623/86), a stepen glatkosti 30 ml/ (po BENDTSTEN-u - UNI – 7623/I/II/86) i papirne podloge Ph > 7.

Odštampane rolne moraju da se čuvaju daleko od izvora svetlosti i u okruženju u kome temperatura nije viša od 40°C a relativna vlažnost ne prelazi 75%. Uvek pazite da rolne ne dodju

u dodir s plastičnim materijalima kao što je to polivinil hlorid (PVC).

PREKIDAČ UKLJ/ISKLJ

Ovaj prekidač se koristi da bi se izbeglo pražnjenje radne baterije tokom skladištenja ili veoma dugih perioda tokom kojih mašina ne radi. Da bi se mašina ponovo uključila, pošto postavite prekidač u položaj UKLJ., potrebno ju je isto tako priključiti na izvor napajanja radi dopunjavanja baterije.

Važne sigurnosne informacije

Tokom korišćenja Registar kase treba obratiti pažnju na sledeće stvari:

- Pre korišćenja Registar kase molimo pročitajte sva upozorenja, sigurnosne i ostale operativne instrukcije koje se nalaze u Uputstvu za korisnika.
- Ne dozvolite da se kasa nađe blizu izvora visoke temperature kao što su vrela radijatori, termoakumulacione peći... ili ostavljena u kolima koja su izložena uticaju jake sunčeve svetlosti.
- Osoba sa vlažnim rukama ne sme koristiti Registar kasu pošto voda može da prodre u unutrašnjost iste i izazove kvar na elektronskim komponentama.
- Izbegavajte korišćenje Registar kase za vreme jakih električnih pražnjenja kao što su gromovi.
- Ne ostavljajte na Registar kasi upaljene sveće, cigarete i druge zapaljive i nezapaljive materije.
- Nikada ne dodirujte neizolovane žice i izlaze sa Registar kase osim ukoliko je linija za komunikaciona sa računarom isključena sa obe strane.
- Nikada ne instalirajte niti prepravljajte žičane veze Registar kase za vreme jakih oluja.
- Predmeti ne smeju padati niti se sme prolivati tečnost po Registar kasi.
- Ne pokušavajte da rasklapate kućište niti da servisirate Registar kasu, taj posao je predviđen za ovlašćeni servis.
- Za čišćenje kase koristite suhu, mekanu tkaninu. Nikada ne koristite isparljive tečnosti kao što su benzin i razređivač.
- Oštećenja koja zahtevaju servis – U sledećim slučajevima je potrebno momentalno pozvati ovlašćeni servis:
 - Neki predmet je pao na Registar kasu ili je došlo do prolivanja tečnosti na istu.
 - Registar kasa bila izložena uticaju atmosferskih padavina
 - Registar kasa ne funkcioniše normalno ili pokazuje značajne promene u funkcionisanju
 - Došlo je do pada Registar kase ili do oštećenja kabineta

Sadržaj

VAŽNE INFORMACIJE	2
Servisna knjižica Registar kase.....	2
Termo papir.....	2
Važne sigurnosne informacije	4
UVOD	8
Kako koristiti ovaj priručnik.....	8
FIZIČKI OPIS	9
Kućište	9
Tastatura	9
Displej.....	9
Printer	9
Zaštita podataka	10
Zaštita, obnavljanje podataka.....	10
Štampač.....	10
Fiskalna memorija.....	10
INSTALACIJA	11
Izbor mesta za instalaciju.....	11
Priklučci.....	11
Priklučenje Registar kase na spoljni izvor napajanja.....	12
Priklučenje na računar	12
Akumulatorska baterija.....	12
Osnovne informacije.....	12
Dopunjavanje baterije	12
Informacije o statusu izvora napajanja	13
Servisiranje štampača	14
Osnovne informacije.....	14
Zamena BON papirne rolne	14
Zamena KONTROLNE papirne rolne.....	14
TASTATURA	15
Funkcija pojedinih tastera.....	15
DISPLEJ	17
Registracioni mod rada	17
Poruke grešaka I njihovi kodovi	17
PROGRAMIRANJE	19
Osnovne instrukcije	19
Napomene	19
Korisno obaveštenje.....	19
Programiranje datuma i vremena.....	20
Modifikacija vremena	20
Automatsko prebacivanje sa letnjeg na	21
Programiranje alfanumeričkih karaktera pomoću numeričke tastature	21

Programiranje odeljenja	22
Štampanje isprogramiranih podataka	22
Programiranje naziva odeljenja	22
Pridruživanje poreskih stopa odelenjima	22
Programiranje maksimalnog limita za odeljenje	23
Programiranje zaglavlja bloka	23
Osnovne informacije	23
Programske sekvence	23
Programiranje reklamne poruke	25
Programiranje aktuelne reklamne poruke	25
Programiranje deset alternativnih reklamnih poruka	26
Programiranje alfanumeričkih karaktera	26
Uključenje alternativne reklamne poruke	26
Programiranje poreskih stopa	26
Programiranje osnovnih opcija	28
Programiranje operatera	29
Osnovne informacije	29
Programiranje ARTIKALA	30
Programiranje naziva artikla	31
Programiranje cene artikla	31
Svrstavanje artikala u odeljenja	32
Artikal kao pojedinačna stavka	32
Zalihe artikala	32
Dodavanje Barkoda artiklima	33
Isključenje vremena na displeju u mirovanju	34
Programiranje nove systemske šifre	34
Povezivanje registar kase sa računarem	35
Uključenje komunikacije računarem	35
Slanje podataka na računar	35
TRANSAKCIJE	36
Osnovne informacije	36
Fiskalne operacije	36
Izgled fiskalnog isečka	37
Operateri	39
Programiranje tajne šifre operatera	39
Prijava operatera	39
Registracija prodaje artikala	41
Operacije sa internom šifrom	41
Ponavljanje stavke	41
Artikal kao pojedinačna stavka	41
Upotreba barkod čitača	41
Storniranje	42
Direktno storno	42
Storniranje bilo kog artikla na račun	42
Storniranje veće količine nekog artikla na račun	42

Registracija više artikala iste vrste (množenje)	43
Celobrojna količina	43
Decimalna količina	43
Plaćanja	44
Plaćanje Gotovinom sa prikazom kalkulacije povraćaja	44
Plaćanje Čekovima	44
Plaćanje Karticom	44
Kombinovano (parcijalno) plaćanje Gotovina, Ček, Kartica	45
IZVEŠTAJI	46
Dnevni izveštaj	46
Presek stanja	48
Periodični izveštaj iz fiskalne memorije	50
Izveštaj o prometu po odeljenjima	52
Izveštaj o prometu ARTIKALA	52
Periodični izveštaj iz operativne memorije	53
Izveštaj o prometu po operaterima	53
Izveštaj o prometu po satu	53
DODATAK A	54
Osnovne operacije	54
DODATAK B	55
Kodna tabela	55
TEHNIČKE KARAKTERISTIKE	66
SUMARNO SVE FUNKCIJE	67

UVOD

Hvala što ste kupili **TUA** prenosivu Elektronsku registar kasu (u daljem tekstu Registar kasa ili ERK) koja je visoko-kvalitetan proizvod, pažljivo projektovan i dugotrajan.

TUA je Fiskalna Registar kasa visokog učinka namenjena za male prodavnice i maloprodajne objekte. Da bi se zadovoljile potrebe današnjih kupaca, Registar kasa nudi sveobuhvatan komplet radnih karakteristika, uključujući pozitivne prodajne unose, prodaju po unapred određenim - postavljenim ARTIKLIMA, VAT sistemu poreskih stopa koje se mogu programirati, ponavljanje (repeticiju) stavki, pojedinačna stavka, množenje, storniranje pogrešnog unosa, rad više operatera, izveštaje i mnoge druge funkcije.

Registar kasa **TUA** poseduje jedan serijski port za povezivanje sa računarnom ili za priključenje Barkod skenera.

Budite ljubazni i pažljivo pročitajte ovaj priručnik pre nego što počnete da upotrebljavate svoju mašinu kako biste u potpunosti stekli predstavu o njenim mogućnostima i maksimalno iskoristili sve performanse.

Molimo vas da čuvate ovaj Priručnik za kasniju upotrebu jer će vam pomoći ako naidjete na bilo kakve probleme u radu.

Kako koristiti ovaj priručnik

Priručnik sadrži neophodne podatke za instliranje, progrmiranje i upotrebu Registar kase.

Priručnik opisuje kako jednom isprogramirana kasa funkcioniše i naravno kako se vrše ta programiranja.

Ova knjiga je podeljena na sledeće odeljke:

Uvod	Obezbedjuje opšte informacije o Registar kasi i o ovom priručniku
Fizički opis	Daje opšti fizički opis Registar kase
Instalacija	Objašnjava kako fizički instalirati Registar kasu, isto tako kako je uključiti i potrebne informacije o njenoj zaštiti.
Tastatura	Daje detaljne informacije o tastaturi kao i o tasterima koji se na njoj nalaze.
Displej	Daje informacije o fizičkom izgledu displeja kao i informacije o upozoravajućim porukama i porukama o nastalim greškama.
Programiranje	Ovaj deo objašnjava kako izvršiti neophodna programiranja kao što su Č unos alfanumeričkih karaktera, postavljanje odgovarajućih opcija programa itd.
Transakcije	Objašnjava kako se radi na Registar kasi, uključujući to kako da se unesu i isprave stavke prodajnih transakcija i korišćenje sredstava plaćanja. Takođe sadrži informacije o transakcijama bez prodaje.
Izveštaji	Objašnjava kako se vade izveštaji o očitavanje kao i poništavanju Registar kase i to dnevni izveštaj, izveštaj o prometu artikala, promet operatera, kao i izveštaj o prometu po satu. Takođe daje i informacije kako izvaditi izveštaj iz fiskalne memorije.
Dodatci	Daju podatke o kodovima alfanumeričkih karaktera, pregled osnovnih funkcija Registar kase, tehničke podatke, kao i tabele izgleda pojedinih isečaka i izveštaja.

FIZIČKI OPIS

Kućište

Kućište Registar kase je pažljivo dizajnirano da obezbedi maksimalnu zaštitu komponenata koje se nalaze unutar kućišta. Sa gornje strane kućišta se nalazi jedan šraf u metalnom lončiću koji služi za plombiranje Registar kase od strane ovlašćenog servisa. Priključak za eksterno napajanje Registar kase, kao i priključci za povezivanje sa računarom i priključak za ladicu se nalaze sa donje strane kućišta.

Tastatura

Tastatura se koristi za unošenje podataka prilikom registracije prodaje, programiranje Registar kase, kao i za vađenje izveštaja o prodaji. Taster koji se nalazi u gornjem levom uglu služi za uključenje i isključenje Registar kase.

Displej

Registar kasa poseduje dva LCD displeja, displej operatera i displej kupca. Oba displeja su potpuno identična i svaki poseduje po deset mesta (digita). Tip displeja je sedmosegmentni + decimalna tačka.

Printer

Registar kasa poseduje dvo-stanični termo printer širine 18+18 karaktera (bon + kontrolna traka).

Detektor nedostatka papira se nalazi na obema stanicama, tako da u slučaju da nestane papira u jedno od stanica rad (štampanje) registar kase se trenutno obustavlja do postavljanja nove rolne. Prilikom postavljanja papira u ležite, printer automatski povlači papir do mesta izlaska.

Za sve poruke u zaglavlju se mogu programirati zadebljani karakteri za sve redove poruke u zaglavlju. Vrednost transakcije se uvek štampa u pomoću zadebljanih cifara.

Registar kasa ima širok skup karaktera. Unos alfanumeričkih karaktera može da se izvrši korišćenjem dvocifrenog koda karaktera čija je mapa data u Dodatku C. Takođe je moguće korišćenje alfanumeričkih karaktera i direktno pritiskom na tastere na tastature u skladu sa uputstvom na strani . [20](#)

Zaštita podataka

Zaštita, obnavljanje podataka

Na displeju će biti prikazana odgovarajuća poruka kada je baterija za memorijsku podršku ispod unapred definisane vrednosti, detalji su objašnjeni na prethodnim stranama.

U slučaju da podeci u memoriji nisu dosledni, Registar kasa će se oglasiti zvučnim alarmom (SOS signal morzeovom azbukom) i blokirće se ddalji rad. U takvim okolnostima nemojte pokušavati da otklonite grešku nego samo pozovite ovlašćeni servis.

Štampač

Registar kasa se trenutno blokira ukoliko je raskonektovan printer od osnovne ploče. U tom slučaju na ekranu će biti prikazana sledeća poruka:

U slučaju nedostatka jedne od papirnih rolni (Bon I Kontrolna) Registar kasa će obustaviti dalji rad, a na ekranu će biti ispisana sledeća poruka:

Fiskalna memorija

Kada je preostali broj upisa u fiskalnu memoriju manji od unapred definisanog broja na traci printera posle svakog dnevnog izveštaja biće odštampana sledeća poruka.

Na displeju u tom trenutku biće prikazana sledeća poruka:

Kada dođe do potpunog popunjavanja fiskalne memorije registar kasa će obustaviti dalju registraciju, a na traci printera će biti odštampana sledeća poruka, a registar kasa će omogućiti samo štampanje periodičnih izveštaja iz fiskalne memorije. Pritiskom na taster SUMA biće odštampan ceo sadržaj fiskalne memorije.

Na displeju u tom trenutku biće prikazana sledeća poruka:

Naredne greške će biti prikazane na displeju ukoliko dođe do greške u fiskalnoj memoriji:

Prekoračen maksimalan broj brisanje operativne memorije (MRS).

Greška fiskalne memorije (izgubljena ili nedostaje konekcija-raskonektovana fiskalna memorija, nedoslednost podataka u fiskalnoj memoriji itd.).

- ***U slučaju da se pojavi neka od grešaka fiskalne memorije brzo pozovite ovlašćeni servis. Nikada ne pokušavaj da samostalno otklonite ovu vrstu greške.***

INSTALACIJA

Izbor mesta za instalaciju

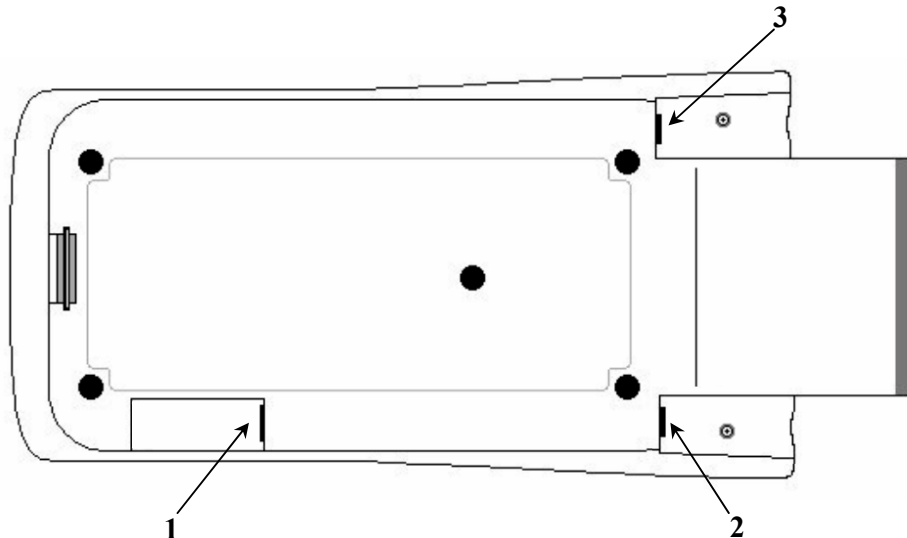
Registar kasa može biti postavljena na bilo kom mestu u objektu sa normalnim uslovima. Nisu potrebni dodatni kablovi niti dodatno hlađenje. Međutim ipak je potrebno da kasa ima postavljena minimalno 5cm slobodnog prostora sa svih strana zbog neophodne ventilacije. Bitno je takođe da bude postavljena horizontalno na ravnoj površini udaljena od izvora velike toplote kao što su TA peći ili radijatori. Postavite vašu Registar kasu **TUA** na mesto koje nije direktno izloženo sunčevoj svetlosti, velikom izvoru toplote, kao i na vlažnom mestu ili mestu gde može biti izložena prolivanju vode ili druge vrste tečnosti. Pravilnim izborom mesta za instalaciju Registar kase biće izbegnuta neželjena oštećenja kućišta i elektronskih komponenti u samom kućištu.

Za čišćenje kase koristite suhu, mekanu tkaninu. Nikada ne koristite isparljive tečnosti kao što su benzin i razređivač. Korišćenje ovakvih hemikalija za čišćenje može izazvati velika i ozbiljna oštećenja kućišta Registar kase.

Registar kasu ne bi trebalo koristiti u uslovima velike vlažnosti ili uslovima gde je izložena velikoj prašini. U tabeli [TEHNIČKE KARAKTERISTIKE](#) na kraju uputstva možete videti ekstremne uslove rada registar kase.

U slučaju oštećenja vaše Registar kase obavezno pozovite prodavca ili ovlašćeni servis. Nikada ne pokušavajte da sami popravljate Registar kasu.

Priključci

Registar kasa poseduje sledeće priključke sa donje strane kućišta:

1. Telefonski tip konektora za priključenje barkod skenera
2. Telefonski tip konektora za povezivanje sa računarom
3. Priključak za adapter

Priključenje Registar kase na spoljni izvor napajanja

Registar kasa se isporučuje sa adapterom 230VAC/50Hz /AC. Pre upotrebe proverite da li je vaša kasa pravilno priključena na izvor napajanja.

- a. Uključite kraj koji je predviđen za priključenje na Registar kasu (ženski konektor) u kasu sa donje zadnje strane kućišta.
- b. Uključite kraj koji je predviđen za gradsku mrežu u utičnicu na zidu.

Pogledajte deo [Akumulatorska baterija](#) koji se nalazi u nastavku uputstva zbog procedure punjenja baterije.

Priključenje na računar

Molimo vas pozovite ovlašćeni servis, radi dobijanja informacija, ukoliko želite da priključite vašu Registar kasu na računar.

Kod ovlašćenog servisa možete naći kabal koji je potreban da biste povezali vašu Registar kasu sa računarom.

Informacije i podešavanja koja se tiču povezivanja kase i računara naći ćete na strani 28

Komande za uključenje i isključenje veze između kase i računara možete naći na strani 35.

Akumulatorska baterija

Osnovne informacije

Vaša registar kasa se isporučuje sa ugrađenom samodopunjavajućom olovnom random baterijom i malom Ni-Cd baterijom koja se koristi za čuvanje sadržaja operativne memorije. Registar kasa će pravilno funkcionisati samo ako su **obe baterije i olovna I Ni-Cd ispravne i napunjene**.

Sledeće poruke će biti prikazane na ekranu ukoliko neka od baterija nije u funkciji:

- Ova poruka nam daje informaciju da je baterija u potpunosti ispražnjena.
- Ova poruka nas obaveštava da se trenutno kasa ne može koristiti ali da je u toku dopunjavanje baterije.

Dopunjavanje baterije

- *Pri prvoj instalaciji registar kase-nove mašine ili zamene radne ili baterije za zaštitu podataka u operativnoj memoriji neophodno je registar kasu držati neprekidno priključenu na izvor napajanja 24 sata pa i duže. Ukoliko se ovo ne ispoštuje ne može se garantovati čuvanje podataka u registar kasi.*
- *Nikada ne dozvolite da se baterija u potpunosti isprazni. Uvek ostavite registar kasu priključenu preko cele noći radi dopunjavanja baterije.*

Procedura uključanja

Uključenje registar kase se vrši pomoću tastera UKLJ/ISKLJ koji se nalazi u gornjem levom uglu tastature i potrebno ga je držati pritisnutog oko 1 sekundu. Na displeju kase biće prikazana nula ili poslednja informacija (poruka) koja je bila pre isključenja.

- **Napomena:** U slučaju prekida napajanja registar kasa će obnoviti započetu operaciju tj. Sve započete operacije –transakcije biće nastavljene posle obnove napajanja.

U slučaju da se registar kasa isključi zbog ispražnjenosti ili zbog isključenja baterije radi zamene, kasa će ostati u isključenom položaju dok se baterija ne napuni do 60% vrednosti od minimalne ili do zamene baterije. Posledopunjavanja ili zamene baterije da bi uključili kasu potrebno je taster UKLJ/ISKLJ držati pritisnut oko 1 sekunde. U ovom slučaju kasa će nastaviti započetu operaciju pre isključenja.

Kada registar kasa nije priključena na adapter za napajanje, automatski će se isključiti u režim mirovanja radi produžetka kapaciteta baterije. Ukoliko želite da se registar kasa isključi posle 60 sekundi uvek kada je priključena preko adaptera na izvor napajanja pogledajte instukcije na strani 34.

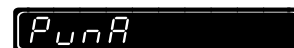
Informacije o statusu izvora napajanja

Pre isključenja, status izvora napajanja biće prikazan na displeju. Ova informacija takođe može biti dobijena upotrebom funkcije 211 SUMA:

Glavna – radna baterija

- Glavna baterija – pun kapacitet
- Glavna baterija - normalan kapacitet
- Glavna baterija - slab kapacitet

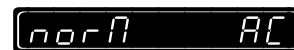
Baterija za zaštitu podataka u operativnoj memoriji

- Simbol prikazan na displeju prikazuje status zaštitne baterije na osnovnoj ploči, on nam govori da je kapacitet baterije ispod minimuma.

Adapter za priključenje na izvor napajanja

- Simbol prikazan na displeju pokazuje da je adapter priključen na registar kasu i da se radna baterija puni.

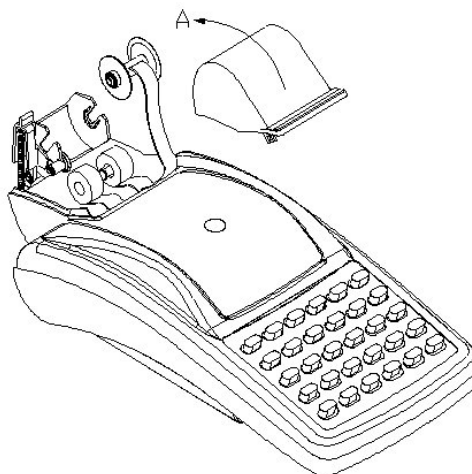

Servisiranje štampača

Osnovne informacije

Samo odgovarajuće paprne se mogu upotrebljavati za rad sa registar kasom. Ukoliko dođe do nestanka papirne rolne na displeju kase biće ispisana prikazana poruka koja ukazuje da treba zameniti papirnu rolnu.

NOVA PAPIR

- *Da bi izbegli oštećenje printera nikada rukom ne gurajte papir.*

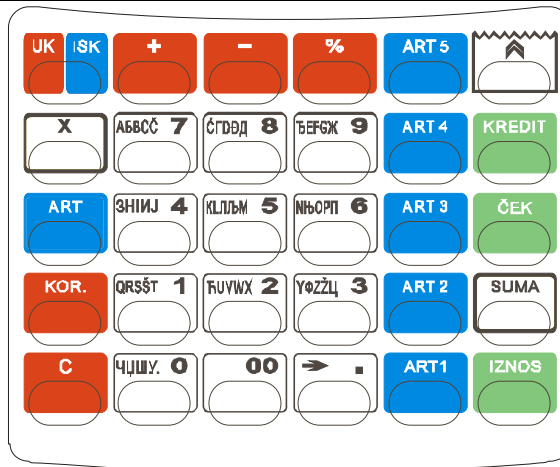
Zamena BON papirne rolne

- Podignite poklopac printera i podignite nosač kotura kontrolne trake.
- Izvadite ostatake stare papirne rolne i špulnu.
- Postavite novu papirnu rolnu čiji je prečnik između 6-7 cm i spustite ga u ležište bon trake i početak postavite na ulaznu vođicu printera. Kada prinesete papir senzoru papira printer će automatski povući papir i izvući ga do odgovarajuće garnice. Takođe možete i dodatno ivući papir pritiskom na taster za izvlačenje papirnih traka.
- Navucite špulnu papirne rolne na osovinu i postavite je u ležište.
- Vratiti mehanizam kontrolne trake na svoje mesto i vratiti poklopac printera.

Zamena KONTROLNE papirne rolne

- Podignite poklopac printera i podignite nosač kotura kontrolne trake.
- Izvadite ostatake stare papirne rolne i špulnu.
- Povucite kalem za namotavanje papirne trake i oslobodite mehanizam kontrolne trake.
- Izvadite ostatak stare papirne trake sa kalema kotura.
- Postavite novu papirnu rolnu čiji je prečnik između 6-7 cm i spustite ga u ležište kontrolne trake i početak postavite na ulaznu vođicu printera. Kada prinesete papir senzoru papira printer će automatski povući papir i izvući ga do odgovarajuće garnice. Takođe možete i dodatno ivući papir pritiskom na taster za izvlačenje papirnih traka.
- Navucite špulnu papirne rolne na osovinu i postavite je u ležište.
- Postavite papir u kalem kotura kontrolne trake i vratite ga u svoje ležište. Zategnite blagim namotavanjem kontrolnu traku.
- Vratiti mehanizam kontrolne trake na svoje mesto i vratiti poklopac printera.

TASTATURA

Funkcija pojedinih tastera

 Ovo je taster za uključenje i isključenje registar kase. Da bi uključili kasu potrebno je da pritisnete ovaj taster i držite ga oko 1 sekundu.

Numerički tasteri:

(0 do 9, 00, i decimalna tačka)

Numerički tasteri takođe se mogu koristiti za unošenje alfanumeričkih znakova, ovo je bliže objašnjeno na strani [20](#).

Brzi tasteri artikala 1 - 5

Taster nivo koristi se za registraciju artikala na brzim tasterima od 6-10. Potrebno je prvo pritisnuti taster nivo a zatim jedan od brzih tastera 1-5.

Decimalna tačka koristi se za unošenje decimalne količine tj kada količina u transakciji nije ceo broj.

Taster za množenje, koristi se pri prodaji veće količine jednog istog artikla.

Indirektno storno, koristi se za storniranje bilo kog artikla u transakciji osim poslednjeg unesenog.

Pri programiranju, ovaj taster se koristi za ispravku već postavljenih vrednosti.

Koristi se za povlačenje papira ukoliko postoji potreba za tim, kako u toku transakcije tako i van nje.

Uvek koristite ovaj taster za izvlačenje trake, nikada je ne povlačite rukom.

Unošenjem Šifre artikla i pritiskom tastera KOD vršite prodaju artikla sa tom šifrom. Takođe može se koristiti za ručni unos bar koda artikla kada upotrebljavate BARKOD skener (naravno ukoliko je ova opcija uključena).

Trenutno storno, koristi se za storniranje poslednjeg unesenog artikla sa šifrom ili artikla sa barkodom.

Služi za brisanje bilo kog pogrešnog unosa pre registracije, kao i pogrešnog unosa pri programiranju. U slučaju da je na displeju prikazana poruka greške, da bi se omogućilo dalje funkcionisanje registar kase pritiskom na ovaj taster omogućeno je brisanje te greške i nesmetan nastavak rada.

Taster SUMA omogućava prikazivanje na displeju iznosa međuzbira računa. Takođe ovaj taster se koristi pri programiranju radi ulaska u razne programme.

GOTOVINA taster: pritiskom na ovaj taster možete završiti transakciju ukoliko želite da izvršite plaćanje gotovinom. Ovaj taster se takođe koristi i u režimu programiranja za izbor pojedinih opcija programa.

Ček taster: takođe se kao i gotovina koristi u slučaju da transakciju završavate čekom.

Kartica taster: takođe se kao i ček i gotovina koristi u slučaju da transakciju završavate karticom.

DISPLEJ

Registar kasa je opremljena sa dva LCD displeja i to displej operatera i displej kupca. Oba dispelja su potpuno identična tako da svaki poseduje desetdigitni kapacitet. Svi digiti su sedmosegmentni + decimalna tačka. Digiti su pomeračkog tipa tako da unosom niza brojeva brojevi se pomeraju za po jedno mesto ulevo svakim sledećim unosom.

Kompletan izgled karaktera koji se mogu prikazati na displeju je prikazan u Dopuni

Registracioni mod rada

	SUMA-međuzbir
	GOTOVINA
	POVRAĆAJ-kusur
	STORNO
	Ulaz
	Izlaz

Poruke grešaka I njihovi kodovi

	Kraj papira	Potrebno je zameniti papirnu traku
	Greška štampača	Takođe se generiše i zvučna poruka. Ukoliko je problem u pregrevanju termo glave printera potrebno je sačekati par minuta pa pritisnuti taster C. Takođe proverite da li je papirna traka ispravno postavljena. Ako je greška i dalje prisutna pozovite ovlašćeni servis.
	Greška u redosledu operacija	Pritisnite taster C i unesite ispravnu proceduru.

	Greška storniranog iznosa	Ova greška se javlja ukoliko se pokuša storniranje artikla koji se ne nalazi u aktuелnoj transakciji. U tom slučaju pritisnuti taster C i ponoviti ovoga puta korektnu proceduru za storniranje.
	Prekoračen kapacitet	Unešeni iznos prekoračuje zadati limit. Pritisnite taster C i stornirajte neku od stavki na računu I zatvorite transakciju.
	Nedozvoljena operacija	Pritisnite taster C I ne pokušavajte da ponovite datu operaciju.
	Unesite šifru operatera	Unesite šifru bilo kog operatera na primer 1 SUMA (prijava operatera broj 1) ukoliko nije programirana drugačija šifra operatera.
	Artikal nije isprogramira	Artikal nije pravilno isprogramiran ili je poreska stopa isključena.
	Fiskalna memorija pred popunjavanjem	Brzo pozvati ovlašćeni servis. Imaе manje od 50 dnevnih izveštaja do zaključavanja fiskalne memorije.
	Fiskalna memorija popunjena	Brzo pozvati ovlašćeni servis. Možete samo štampati izveštaje iz fiskalne memorije
	Prekoračen maksimalan broj brisanja operativne memorije	Brzo pozvati ovlašćeni servis. Izvađen je 1940-ti dnevni izveštaj tako da je nemoguća dalja registracija kao i vađenje dnevnih izveštaja.
	Prekoračen broj izmena poreskih stopa	Brzo pozvati ovlašćeni servis. Nemoguće je uneti željene stope u datom slučaju zbog potpunosti fiskalne memorije sa izmenama.
	Greška fiskalne memorije; prekorašenje MRS	Brzo pozvati ovlašćeni servis. Došlo je do kvara na fiskalnoj memoriji, problem u konekciji sa osnovnom pločom ili prekoračen maksimalan broj master reseta.
	Datum je veći od 31.12.2074	Brzo pozvati ovlašćeni servis.
	Preostali broj izveštaja do popunjavanja FM	Ova poruka se javlja kada je broj upisanih dnevnih izveštaja u fiskalnoj memoriji veći ili jednak 1890 i svakim dnevnim izveštajem broj na desnoj strani displeja se smanjuje za jedan. Posle ispisivanja ove poruke da bi kasa nastavila rad neophodno je pritisnuti taster

PROGRAMIRANJE

Osnovne instrukcije

Programske sekvence su u osnovi iste za sve funkcije i sastoje se od unosa programskog koda, zatim sigurnosne šifre. Tada možete unositi razne tekst podatke, parametre, razne vrednosti itd., u zavisnosti u komste programskom kodu, zatim potvrditi odnosno memorisati željene podatke pritiskom tastera SUMA.

Uvek koristite taster (Brisanje) ukoliko želite da poništite bilo koji prethodni unos pre nego što pritisnete taster SUMA.

Napomene

Za funkcije od 601 do 608, dovoljno je da jednom uđete u funkciju programiranja i potvrdite unos pomoću tastera SUMA, sistem automatski ide napred na sledeću funkciju bez ponovnog ulaska u mod programiranja. Na primer jednom isprogramirano prvo odeljenje (naziv), sistem prelazi na drugo odeljenje (naziv) za programiranje, ukoliko tasterom SUMA potvrdite unose sistem automatski prelazi na sledeću funkciju programa i tako do kraja. Kada se dođe do funkcije 608 “Osnovne opcije” sistem ostaje u programskom modu do pritiska tastera GOTOVINA.

Funkcije od 611 do 618 (programiranje ARTIKALA) ima isti sistem programiranja kao i odeljenja osim jednog i to u ovom slučaju sistem pita od kog artikla da počne. Ovo je namešteno ovako iz tog razloga pošto registar kasa poseduje mnogo artikala i kada bi uvek počinjala od prvog dok stignete do željenog prošlo bi puno vremena i ne bi bilo puno uspešno. Izlazak iz ovog dela programa vrši se kao u prethodnom slučaju pomoću tastera GOTOVINA.

Preostale funkcije programiranja su tipa da posle svakog programiranja kasa se vraća u režim mirovanja tj. na početak pre programiranja I na displeju u desnom uglu stoji 0.

Korisno obaveštenje

Ukoliko pokušate da unesete veći broj karaktera od maksimalnog dozvoljenog broja predviđenog ovom funkcijom, registar kasa će se oglasiti zvučnim signalom i moraćete da ponovo izvršite unos. Kada pokušate programiranje funkcija čija vrednost nije dozvoljena (na primer nepostojeća poreska stopa), registar kasa će se oglasiti zvučnim signalom, isprogramirana vrednost neće biti prihvaćena, a sistem će automatski preći na sledeću stavku.

When entering a programming function is not allowed, for example because you didn't run the required zeroing report before programming, a beep is produced and an Error message is shown.

Slično se dešava ako pokušate da unesete programsku funkciju, a prethodno niste završili započetu operaciju; na primer niste završili prodajnu transakciju nekom od vrsta plaćanja, neće vam biti omogućen pristup programskoj funkciji.

Uzimanje dnevnog izveštaja ili nekog drugog izvaštaja sa resetom, biće zahtevano pre početka programiranja. Sve informacije o izveštajima i njihovom sadržaju možete naći u poglavlju “Izveštaji” na strani [47](#).

Programiranje možete učiniti veoma lakšim i bržim ukoliko za programiranje koristite računar, uz kasu se može dobiti PC aplikativni program za komunikaciju sa registar kasom, za ovu opciju obratite se ovlašćenom dileru ili serviseru.

Programiranje datuma i vremena

Posle izvršenog master reseta program registar kase zahteva potvrdu postojećeg ili unos novog datuma i vremena.

U kasu se može uneti bilo koji datum koji je u rasponu od 01.01.1994 do 31.12.2074 kao i vreme u rasponu od 00:00:00 do 23:59:59.

Novi datum i vreme mogu biti isti, ali ne i stariji, kao poslednji datum i vreme upisani u fiskalnu memoriju.

□ **Izvršite vadenje Dnevnog izveštaja (501 SUMA) pre programiranja ove funkcije.**

Programska sekvenca prikazana dole je procedura kako isprogramirati novi datum u ispravnom formatu. U navedenom primeru datum se menja sa 21.12.00 na 22.12.00 i vreme sa 00:00:00 na 13:32:53 (Datum je u formatu DD-MM-GG; vreme je u formatu ČČ-MM-SS). Da bi zaživeo uneti datum potrebno je potvrditi unos tasterom SUMA.

21-12-00

P 221200

Morate potvrditi uneti datum ponovnim pritiskom na taster SUMA. Ukoliko pritisnete taster C poništava se prethodni unos i omogućava unos novog datuma.

00-00-00

P 133253

Morate potvrditi uneto vreme ponovnim pritiskom na taster SUMA. Ukoliko pritisnete taster C poništava se prethodni unos i omogućava unos novog vremena.

Modifikacija vremena

□ **Izvršite vadenje Dnevnog izveštaja (501 SUMA) pre programiranja ove funkcije.**

Pri normalnom funkcionisanju registar kase moguće je modifikovati aktuelno vreme za ± 1 sat (prelazak sa zimskog na letnje računanje vremena i obratno). Ova operacija je moguća samo posle izvađenog (odštampanog) dnevnog izveštaja.

Programska sekvenca prikazana dole je procedura kako isprogramirati novo vreme u ispravnom formatu; u primeru aktuelnoavreme treba pomeriti sa 13.32:53 na 14:32:00 (pomeranje se vrši tasterom za pomeranje sata za +1 sat, a tasterom za pomeranje -1 sat.).

Da bi zaživeo uneti vreme potrebno je potvrditi unos tasterom SUMA.

13-32-53

P 143200

Morate potvrditi uneto vreme ponovnim pritiskom na taster SUMA. Ukoliko pritisnete taster C poništava se prethodni unos i omogućava nova korekcija vremena.

Automatsko prebacivanje sa letnjeg na zimsko vreme i obratno

- *Izvršite vađenje Dnevnog izveštaja (501 SUMA) pre programiranja ove funkcije.*

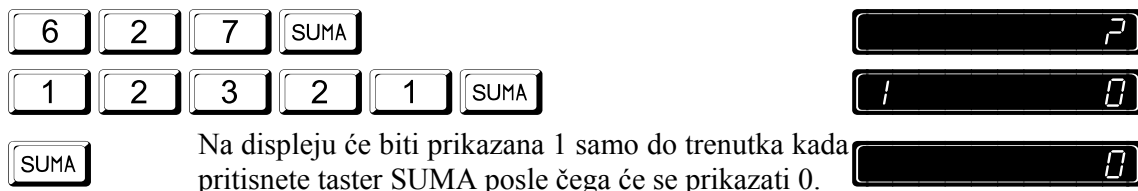
Vaša registar kasa ima mogućnost automatskog prebacivanja sa letnjeg na zimsko računanje vremena i obratno. Ova opcija je fabrički podešena. U kasu je pri fiskalizaciji unešeno validno vreme, tako da softver kase u mesecu martu automatski pomera sat za +1 sat, a u septembru vraća za -1 sat. Sledeća procedura vam omogućava da isključite automatsko prebacivanje i postavite kasu u manualni režim pomeranja sata (ukucavanjem broja 0 kasa se nalazi u automatskom režimu, dok ukucavanjem broja 1 kasa se nalazi u manualnom režimu).

Primer naveden dole pokazuje kako iz automatskog režima preći u manualni.

Programiranje alfanumeričkih karaktera pomoću numeričke tastature

Možete uneti bilo koju alfanumeričku poruku na vašoj registar kasi korišćenjem slova priključenih numeričkim tasterima. Da bi ovo uradili potrebno je prvo izvršiti sledeću proceduru:

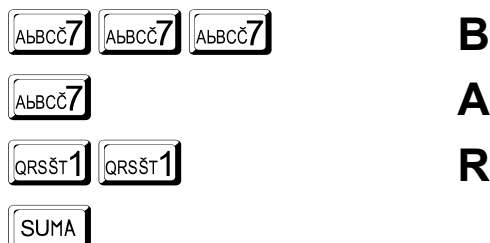
Ukoliko je postavljena 0 "unos alfanumeričkih karaktera pomoću koda". Jednom selektovani metod, registar kasa će koristiti do naredne promene ovim postupkom.

Ako želite, kao primer, da isprogramirate naziv odeljenja:

Ukoliko želite da unesete drugačije slovo koje se nalazi na istom tasteru koristite decimalnu tačku za pomeranje udesno, a isto tako i za pravljenje razmaka između dve reči.

Na primer isprogramirati BAR, unesite:

Takođe možete izvršiti korekciju poslednjeg unešenog slova korišćenjem tastera za korekciju. Na

primer umesto upisanog slova N treba upisati slovo Z:

№OPN6

N

KOR.

YΦZΛ3 YΦZΛ3 YΦZΛ3

Z

Programiranje odeljenja

Štampanje isprogramiranih podataka

2 0 6 SUMA

- *Napomena: u primeru je prikazano samo jedno isprogramirano odeljenje. Međutim registar kasa će uvek odštampati sva isprogramirana odeljenja na naravno ne fiskalnom isečku.*

		1	
A OD.	1		
	0	5	

Broj odeljenja

Poreska stopa datog odeljenja i naziv

5 sa desne strane je limit cene artikla koji se nalazi u datom odeljenju (5 digita-mesta što znači 999,99). Ukoliko limit nije isprogramiran ništa se ne štampa na ovoj poziciji i maksimalan iznos cene artikla u tom odeljenju je 9 digita-mesta.

Programiranje naziva odeljenja

- *Izvršite vađenje Dnevnog izveštaja (501 SUMA) pre programiranja ove funkcije.*

Mouće je isprogramirati najviše jedanaest karaktera u nazivu svakog odeljenja pomoću procedure koja je objašnjena na strain 20 ili pomoću kodne tabele koja se nalazi u Dodatku C. Sledeći primer pokazuje kako isprogramirati naziv BAR za odeljenje 1 koristeći kodnu tabelu iz Dodatka C ([3] [5], [3] [4] i [5] [1]), ovi brojevi odgovaraju slovima B, A i R).

6 0 1 SUMA

2

1 2 3 2 1 SUMA

DEP1

3 5 3 4 5 1 SUMA

BAR

Jednom potvrđeni podaci za odeljenje 1 pomoću tastera SUMA automatski program prelazi na sledeće odeljenje i tako sve do poslednjeg odeljenja.

IZNOS

Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.

0

Pridruživanje poreskih stopa odeljenjima

- *Izvršite vađenje Dnevnog izveštaja (501 SUMA) pre programiranja ove funkcije.*

Ova funkcija vam omogućava da svakom odeljenju dodelite željenu poresku grupu (najviše osm odeljenja u konfiguraciji registar kase). Vrednosti poreskih stopa prethodno moraju biti isprogramirane pomoću funkcije 607 SUMA. U primeru dole je prikazano kako da odeljenju 1 priključite poresku stopu "1" (2).

Nemorate ponovo unositi sekvencu 603 STL + 12321 SUMA ukoliko ste već u ovom delu programa pri programiranju prethodnog odeljenja.

6 0 3 SUMA

2

1 2 3 2 1 SUMA

1 1

2 SUMA

2

Na displeju je prikazan vaš unos samo pre potvrde unosa pomoću tastera SUMA. Posle ovog postupka na displeju će biti prikazano naredno odeljenje koje možete programirati.

IZNOS

Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.

0

Programiranje maksimalnog limita za odeljenje

- Izvršite vadenje Dnevnog izveštaja (501 SUMA) pre programiranja ove funkcije.

Ova funkcija vam omogućava da ograničite maksimalnu cenu artikla koji pripada datom odeljenju, limit može biti u granicama od 0 do 9 za svako odeljenje pojedinačno. Primer koji sledi prikazuje isprogramirani limit od četiri digita (99,99).

6 2 8 SUMA

2

1 2 3 2 1 SUMA

1 0

4 SUMA

4

Na displeju je prikazan vaš unos samo pre potvrde unosa pomoću tastera SUMA. Posle ovog postupka na displeju će biti prikazano naredno odeljenje koje možete programirati.

Programiranje zaglavlja bloka

Osnovne informacije

Imate sledeće mogućnosti programiranja broja linija u zaglavlju bloka:

Broj linija (max.)	Broj linija u fiskalnoj memoriji	Zadebljana slova
7 po 18 karaktera	4 po 18 karaktera	prvih 5 linija

Napomena: vezano za broj linija u zaglavlju bloka, koje se štampaju na svakom bloku, zavisi od podešavanja u osnovnim opcijama programiranja; ako ste isprogramirali tekst za pet linija zaglavlja, a niste promenili fabričko setovanje u osnovnim opcijama, na bloku će biti odštampane samo četiri linije. Isto važi i za zadebljana slova; yadebljana slova nisu fabrički podešena u osnovnim opcijama.

- Ova programiranja mogu biti primenjivana na prve četiri linije zaglavlja samo pre fiskalizacije. Posle fiskalizacije prve četiri linije je moguće menjati samu u servisnim funkcijama. Za programiranje prve četiri linije zaglavlja posle fiskalizacije obratite se ovlašćenom servisu.

Programske sekvence

Možete uneti željene karaktere korišćenjem procedure na strain 20 ili pomoću kodne tabele unošenjem kodova slova pomoću procedure koja je objašnjena u Dodatku C. Uvek potvrdite-memorišite svoj unos na kraju svake linije pritiskom tastera SUMA. Naravno vi možete koristiti i manji broj karaktera nego što staje u jednu liniju, ali svakako radi prelaska na sledeću liniju ili memorisanja prethodne potrebno je pritisnuti taster SUMA. Radi centriranja poruke da se nalazi na sredini isečka potrebno je pomoću (koda [0] [1]) uneti prazna mesta na početku linije.

Novi karakteri pri unosu biće prikazani na displeju. Svaka isprogramirana linija biće odštampana na papirnoj traci. Na kraju će cela isprogramirana poruka biti odštampana na traci.

Primer koji je naveden pokazuje kako isprogramirati prva dva slova i to S i U - kodoovi [3][8] i [5][4] – od reči “SUPERMARKET”. Ostali crni prugasti tasteri predstavljaju kodove preostalih karaktera.

Nemorate ponovo unositi sekvencu 605 STL + 12321 SUMA ukoliko ste već u ovom delu

programa pri programiranju prethodne linije zaglavlja.

<input type="text" value="6"/>	<input type="text" value="0"/>	<input type="text" value="5"/>	<input type="text" value="SUMA"/>							<input type="text" value="2"/>
<input type="text" value="1"/>	<input type="text" value="2"/>	<input type="text" value="3"/>	<input type="text" value="2"/>	<input type="text" value="1"/>	<input type="text" value="SUMA"/>					<input type="text" value=""/>
<input type="text" value="5"/>	<input type="text" value="2"/>	<input type="text" value="5"/>	<input type="text" value="4"/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value=""/>	<input type="text" value="SUMA"/>			<input type="text" value="50"/>

Na displeju će biti prikazan vaš unos u toj meri koliko dozvoljava kapacitet displeja i to do trenutka dok se ne pritisne taster SUMA. Od tog trenutka sistem prelazi na sledeću liniju programiranja i tako dalje.

<input type="text" value="IZNOS"/>	Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera	<input type="text" value=""/>
	GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.	<input type="text" value="0"/>

Programiranje reklamne poruke

Registar kasa dozvoljava programiranje 1 linije reklamne poruke. Korisniku su dostupne dve vrste komercijalnih poruka:

Vrsta poruke	Programska funkcija	Kod za uključenje
Aktivna reklamna poruka	 	
Deset alternativnih reklamnih poruka	 	

- *Napomena: Reklamna poruka je uključena za štampu u isešku ukoliko je pri programiranju u osnovnim opcijama programiranja podešeno "uključena". Takođe u osnovnim opcijama pogledajte kako se podešava uključenje zadabljenih slova.*

Programiranje aktuelne reklamne poruke

Kada uđete u ovu programsku funkciju, na displeju će biti prikazana postojeća aktuelna reklamna poruka. Tada je moguće isprogramirati bilo koju novu poruku ili zadržati postojeću pritiskom tatera SUMA. Možete uneti željene karaktere korišćenjem procedure na strain 20 ili pomoću kodne tabele unošenjem kodova slova pomoću procedure koja je objašnjena u Dodatku C. U primeru, koji možete pogledati dole, prikazana je kako možete promeniti reklamnu poruku.

Nemorate ponovo unositi sekvencu 606 STL + 12321 SUMA ukoliko ste već u ovom delu programa pri programiranju prethodne linije.

Na displeju će biti prikazan vaš unos u toj meri koliko dozvoljava kapacitet displeja i to do trenutka dok se ne pritisne taster SUMA. Od tog trenutka sistem prelazi na sledeću liniju programiranja i tako dalje.

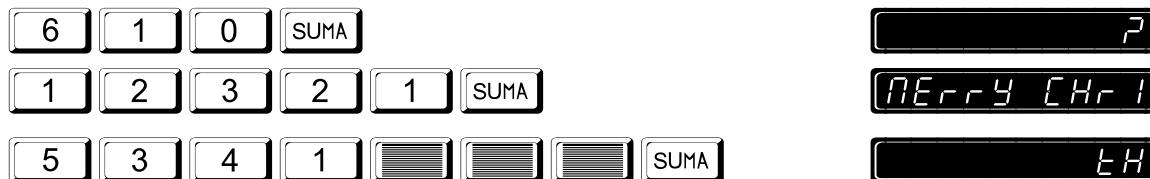
	<i>Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.</i>	
---	--	---

Programiranje deset alternativnih reklamnih poruka

Programiranje alfanumeričkih karaktera

Ulaskom u ovu funkciju programa sistem će prikazati postojeću poruku n. 1. U nastavku programa moguće je zadržati dotadašnju poruku neizmenjenu pritiskom na taster SUMA ili je izmeniti pa zatim pritisnuti taster SUMA. U oba slučaja posle potvrde-memorisanja unosa n. 1., sistem automatski prelazi na poruku n. 2. I tako sve do poruke n. 10. Posle unešene desete poruke sistem automatski izlazi iz programske funkcije.

Možete uneti željene karaktere korišćenjem procedure sa strane [20](#) ili pomoću kodne tabele iz [Dodatka B](#).

Na displeju će biti prikazan vaš unos u toj meri koliko dozvoljava kapacitet displeja i to do trenutka dok se ne pritisne taster SUMA. Od tog trenutka sistem prelazi na sledeću liniju programiranja i tako dalje.

Uključenje alternativne reklamne poruke

Primer koji je prikazan dole pokazuje način na koji se uključuje alternativna poruka broj 2. Posle sigurnosne šifre na displeju je prikazana 0 za potvrdu.

Uključenjem alternativne poruke aktuelna reklamna poruka isprogramirana funkcijom 606 SUMA biće automatski prepisana novom.

Programiranje poreskih stopa

□ **Potrebno je izvaditi Dnevni izveštaj (501 SUMA) pre unosa ove programske funkcije**

Vaša registar kasa poseduje 9 poreskih stopa. Pogledajte poglavlje svrstavanje poreskih stopa u odeljenja, ovo je operacija koju je potrebno izvršiti nakon programiranja vrednosti poreskih stopa. Zatim pogledajte poglavlje svrstavanje artikala u odgovarajuća odeljenja, ovo je veoma bitno iz tog razloga da bi svakom artikalu bila dodeljena odgovarajuća poreska stopa.

Prilikom programiranja vrednosti poreskih stopa uvek morate uneti četiri cifre kao ceo broj. Na primer da bi isprogramirali porez od 19% unosite 1900. Postoje dva slučaja pri programiranju vrednosti poreskih stopa, prvi slučaj je kada unosite vrednost npr. 19,75% na mesto prve poreske grupe (posle unosa sistem prelazi na drugu i tako do kraja). Drugi primer pokazuje kako da izmenite vrednost poreske stope upotrebom tastera + i -.

Na registar kasi je moguće izvršiti najviše 30 izmena poreskih stopa. Ukoliko se pokuša 31 izmena registar kasa će se blokirati tj. biće onemogućen dalji rad.

Programiranje nove poreske stope

Nemorate ponovo unositi sekvencu 607 STL + 12321 SUMA ukoliko ste već u ovom delu programa pri programiranju prethodne linije zaglavlja.

6	0	7	SUMA	2		
1	2	3	2	1	SUMA	1 800
1	9	7	5	SUMA	1975	

Na displeju će biti prikazan vaš unos u toj meri koliko dozvoljava kapacitet displeja i to do trenutka dok se ne pritisne taster SUMA. Od tog trenutka sistem prelazi na sledeću liniju programiranja i tako dalje.

IZNOS	Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.	0
-------	---	---

Izmena postojeće poreske stope

Na displeju je prikazan vaš unos samo pre potvrde unosa pomoću tastera SUMA. Posle ovog postupka na displeju će biti prikazana naredna poreska stopa koju možete programirati.

6	0	7	SUMA	2		
1	2	3	2	1	SUMA	1 1500
5	0	0	-	SUMA	500	

IZNOS	Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.	0
-------	---	---

Programiranje osnovnih opcija

□ Izvršite vađenje Dnevnog izvještaja (501 SUMA) pre programiranja ove funkcije.

Možete isprogramirati osnovne opcije unošenjem odgovarajućeg koda, a zatim pritisnuti taster “+”. Za isključenje pojedine funkcije u osnovnim opcijama potrebno je uneti odgovarajući kod, a zatim pritisnuti taster “-”. Kada uđete u ovu programsku funkciju na displeju će biti prikazana suma svih isprogramiranih osnovnih opcija.

OPTION	POSTAVKA					VREDNOST
Brzina prenosa između računara i kase	9600	4800	38.400	1200		
	0	1	2	3		
Broj linija u zaglavlju bloka	minimum 4	5 linija	6 linija	7 linija		
		16	32	48		
Uključenje reklamne poruke						64
Štampanje odštampanih podataka						128
Štampanje linija zaglavlja zadebljanim slovima	1^	2^	3^	4^	5^	
	256					
	512					
			1024			
				2048		
				4096		
Štampanje reklamne poruke zadebljanim slovima						8192
Straight Sum:						

Nemorate ponovo unositi sekvencu 608 STL + 12321 SUMA ukoliko ste već u ovom delu programa pri programiranju prethodne linije zaglavlja.

6 0 8 SUMA

2

1 2 3 2 1 SUMA

-opt. 128

8 1 9 2 + SUMA

-opt. 8192

IZNOS

Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.

0

Programiranje operatera

Osnovne informacije

Registar kasa omogućava da izvršite prodajne i neprodajne transakcije samo ukoliko je neki od operatera prijavljen. Pre početka bilo koje operacije na registriranim kasi neophodno je prijaviti operatera I to na sledeći način "n SUMA", gde "n" predstavlja kod operatera. Prijavljen operater ostaje aktivan do trenutka odjave, a odjava se vrši na sledeći način "0 SUMA" ili prijavom drugog operatera.

Ime operatera, ukoliko je isprogramirano, kao i njegov kod biće odštampani na isečku odmah ispod zaglavlja bloka.

Programiranje uključuje:

- Broj aktiviranih operatera od 1 do 20 (fabričko podešavanje 1).
- Ime operatera: 18 karaktera
- Tajna šifra operatera: šifra operatera može biti bilo koji broj od 0 do 99999999. Ukoliko je ovaj broj 0 kasa će raditi bez unosa tajne šifre. Ostale informacije pogledajte u poglavlju Programiranje šifre operatera na strani 39.

⇒ **Napomena: Kada je operater odjavljen, u tom trenutku vam je omogućeno da obrišete kod operatera tako da kasa neće raditi do unosa novog koda operatera.**

Dva izveštaja su dostupna i omogućeno je očitavanje i poništavanje odgovarajućih podataka datog operatera.

Dostupne informacije su:

- Ukupan promet;
- Neto promet;
- Promet ostvaren po vrstama plaćanja;
- Ukupna zaduženja i ražduženja.

Programiranje broja aktiviranih operatera

Postupak prikazan dole pokazuje kako da aktivirate, na primer 10 operatera.

6	3	0	SUMA			
1	2	3	2	1	SUMA	
1	0	SUMA				

Uključenje/Isključenje štampanja ID broja operatera

Štampanje ID (identifikacionog) broja na isečku može se uključiti ili isključiti korišćenjem ove procedure.

6	3	6	SUMA			
1	2	3	2	1	SUMA	
1	SUMA					
0	SUMA					

Uključenje štampe ID-a

Isključenje štampe ID-a

Programiranje imena operatera

⇒ *Ime ili tajna šifra operatera mogu biti isprogramirani samo ako je dati operater aktiviran funkcijom 630 SUMA, na primer ukoliko je aktivirano 2 operatera sistem će omogućiti programiranje tajne šifre 1 imena za operatere 1 i 2. posle toga sistem će automatski izaći iz programske funkcije.*

Ulaskom u ovu funkciju sistem na displeju prikazuje aktuelno ime operatera n. 1. Tada ste u mogućnosti da isprogramirate novo ime ili da zadržite postojeće bez izmene. U oba slučaja posle potvrde unosa imena n. 1 operatera sistem automatski prelazi na izmenu imena n. 2 operatera I tako sve do poslednjeg aktiviranog operatera (maksimalno 20).

Možete uneti željene karaktere korišćenjem procedure na strain 20 ili pomoću kodne tabele unošenjem kodova slova pomoću procedure koja je objašnjena u Dodatku C.

6	0	9	SUMA	P			
1	2	3	2	1	SUMA	PA-4	
3	9	4	5	4	8	FL0	
5	1	4	2	4	7	SUMA	FL0r In

Programiranje ARTIKALA

Obavezno izvaadite zahtevane izveštaje pre početka programiranja!

Registar kasa nudi sledeće parametre za programiranje ARTIKALA:

6	1	1	SUMA	Naziv
6	1	2	SUMA	Cena
6	1	3	SUMA	Pripadnost odelenju
6	1	4	SUMA	Pojedinačna stavka
6	1	5	SUMA	Zaliha
6	1	7	SUMA	Barkod

Programiranje artikala je selektivno; npr. Ulaskom u programsku funkciju, registar kasa postavlja upit od koje šifre da počne programiranje.

Selektivno štampanje isprogramiranih artikala je dostupno upotrebom procedure koja sledi.

2	0	7	SUMA	od Pod
1	SUMA	do Pod		
1	0	SUMA		

1	DPT	1
FLOPPY DISK		1
PRICE		3,00
STOCK Q.TY		5,000
0	0	
0051111128817		

Šifra artikla I odelenje kome pripada
 Naziv artikla i pripadajuća poreska stopa
 Cena

Zaliha (sa tri decimale)

Leva cifra: 0=pojedinačna stavka uključena. Desna cifra: 0=KOD postavljen artikal

Barkode

Programiranje naziva artikla

Možete uneti željene karaktere korišćenjem procedure na strain 20 ili pomoću kodne tabele unošenjem kodova slova pomoću procedure koja je objašnjena u Dodatku C. Sledeći primer pokazuje kako isprogramirati naziv BAR za artikal 1 koristeći kodnu tabelu iz Dodatka C ([3] [5], [3] [4] i [5] [1], ovi brojevi odgovaraju slovima B, A i R).

[6]	[1]	[1]	SUMA				
[1]	[2]	[3]	[2]	[1]	SUMA		
[1]	SUMA						
[3]	[5]	[3]	[4]	[5]	[1]	SUMA	

Jednom potvrđeni podaci za artikal 1 pomoću tastera SUMA automatski program prelazi na sledeći artikal i tako sve do poslednjeg artikla.

[IZNOS]	Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.	
---------	---	--

- **Napomena:** ukoliko imate potrebu da programiranje počnete od prvog artikla, posle završetka unosa sistem automatski prelazi na artikal 2 itd. U slučaju da imate prazninu između artikala i imate potrebu da preskočite izvesta broj artikala, tada je neophodno završiti programiranje pritiskom tastera GOTOVINA, a zatim zatim ponovo uđite u programsku funkciju i počnite programiranje od željene šifre.

Programiranje cene artikla

Ovim postupkom možete uneti novu cenu ili izmeniti već postojeću upotrebom tastera + ili -.

[6]	[1]	[2]	SUMA			
[1]	[2]	[3]	[2]	[1]	SUMA	

Prepisivanje postojeće cene

(Primer artikal n. 1)

[1]	SUMA			
[1]	[0]	[0]	[0]	
[IZNOS]	Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.			

Ispravka postojeće cene

<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="1-Pr. 1200"/>	
<input type="button" value="5"/>	<input type="button" value="0"/>	<input type="button" value="+"/>	<input type="text" value="50"/>
<input type="button" value="IZNOS"/>	Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.		<input type="text" value="0"/>

Svrstavanje artikala u odeljenja

Da napomenemo, odeljenja se opterećuju poreskim stopama, dok u isto vreme artikal preko datog odeljenja vuče poresku stopu. Na ovaj način svi artikli koji pripadaju jednom odeljenju dobijaju njegovu poresku stopu tako da promet tih artikala kao i njihova količina biće kasnije u izveštaju prikazani pod tim odeljenjem. Sledeći primer prikazuje kako da artikal n. 1 svrstate u odeljenje n. 2.

<input type="button" value="6"/>	<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="3"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="2"/>		
<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="2"/>	<input type="button" value="3"/>	<input type="button" value="2"/>	<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="2 Pod"/>
<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="1-dPt. 1"/>				
<input type="button" value="2"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="2"/>				
<input type="button" value="IZNOS"/>	Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.		<input type="text" value="0"/>			

Artikal kao pojedinačna stavka

Primer dole naveden prikazuje kako da neki artikal n. 1 isprogramirate kao pojedinačnu stavku.

<input type="button" value="6"/>	<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="4"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="2"/>		
<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="2"/>	<input type="button" value="3"/>	<input type="button" value="2"/>	<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="2 Pod"/>
<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="1-51 0"/>				
<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="1"/>				
<input type="button" value="IZNOS"/>	Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.		<input type="text" value="0"/>			

Zalihe artikala

Ovaj deo programa vam omogućava praćenje zaliha preko registar kase. Ovim postupkom možete uneti početno stanje zaliha, dodavati kao i oduzimati zalihe sa stanja.

Količina je sa 3 decimale. Ako želite da unesete 10 komada nečega kao ceo broj morate pri unosu ukucati 10000.

<input type="button" value="6"/>	<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="5"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="2"/>		
<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="2"/>	<input type="button" value="3"/>	<input type="button" value="2"/>	<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	<input type="text" value="2 Pod"/>
<input type="button" value="1"/>	<input type="button" value="SUMA"/>	Na displeju će biti aktuelna količina zalihe sa 3 decimale (10000 što znači 10)		<input type="text" value="1-969 10.000"/>		

Prepisivanje postojeće količine:

 Uvek se unosi količina sa tri decimalne.

 Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.

Program kase vam omogućava dodavanje zalihe tasterom (+) ili oduzimanje tasterom(-):

 Uvek se unosi količina sa tri decimalne.

 Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.

Dodavanje Barkoda artiklima

Ovaj deo programa vam omogućava da artiklima sa šifrom dodate barkod. Ovo možete uraditi ručno tako što će te ručno uneti barkod artikla (5-14 cifara maksimalno) ili automatski pomoću barkod skenera, koji je priključen na kasu, skeniranjem artikla.

Na displeju registar kase biće ispisan postojeći bar kod artikla ili niz nula ukoliko barkod nije postojao. U tom trenutku možete ručno uneti barkod artikla ili skenirati barkod artikla pomoću skenera.

Ukolikoste ste ručno uneli barkod potrebno je da unos potvrdite tasterom SUMA, a sistem će automatski preći na sledeći artikal za nastavak programiranja. Ukoliko ste pak barkod artikla uneli pomoću barkod skenera sistem automatski prelazi na sledeći artikal za nastavak programiranja u tom slučaju nije neophodno pritisnuti taster SUMA za potvrdu unosa.

Na primeru je prikazano kako se unosi barkod artikla sa kodom 0051111128817.

Jednom potvrđeni podaci za artikal 1 pomoću tastera SUMA automatski program prelazi na sledeći artikal i tako sve do poslednjeg artikla.

 Ostajete u ovom delu programa sve do pritiska tastera GOTOVINA što je ujedno i izlaz iz ovog dela programa.

Isključenje vremena na displeju u mirovanju

Kada priključite AC adapter na registar kasu, normalno je da se posle 60 sekundi na displeju registar kase prikaže aktuelno vreme. Da bi redukovali potrošnju energije kada registar kasa radi na baterijsko napajanje potrebno je pomoću ove funkcije isprogramirati da se nakon 60 sekundi gasi.

6 2 5 SUMA

1 2 3 2 1 SUMA

1 SUMA Na displeju će biti prikazana 1 samo do trenutka kada pritisnete taster SUMA posle čega će se prikazati 0.

Da ponovo uključite kasu, pritisnite taster UKLJ/ISKLJ i zadržite taster oko 1 sekunde.

Programiranje nove sistemske šifre

Veoma važna funkcija za funkcionisanje registar kase, za programiranje, za uzimanje izveštaja itd. Sve ove funkcije su zaštićene tajnom šifrom.

Fabrički podešena sistemska šifra je 1 2 3 2 1. Ova programska funkcija omogućava menadžeru da isprogramira novu pristupnu šifru.

Pristupna šifra može biti minimalno 1 cifra pa sve do maksimalno 8 cifara I to bilo koji broj od 0 do 99999999. Napomena, nula kao vodeća cifra je neznačajna, npr. Ukoliko unesete kao šifru broj 00001 je isto kao da ste uneli 1.

Ukoliko želite da isključite tajnu šifru unesite 0.

6 9 9 SUMA

1 2 3 2 1 SUMA

3 2 1 2 3 SUMA

3 2 1 2 3 SUMA

- *Posle unosa fabričke šifre (12321) sistem vam omogućava unos nove šifre kao i potvrdu iste zbog mogućnosti greške..*

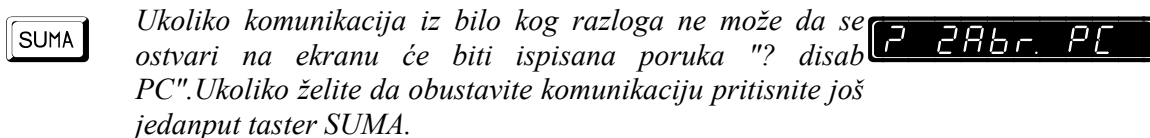
Povezivanje registar kase sa računarom

Obratite se ovlašćenom dileru ili serviseru radi dobijanja informacija o aplikativnom softveru za povezivanje vaše kase sa računarom. U narednim postupcima biće prikazan način kako se otvara, akako zatvara komunikacija sa računarom.

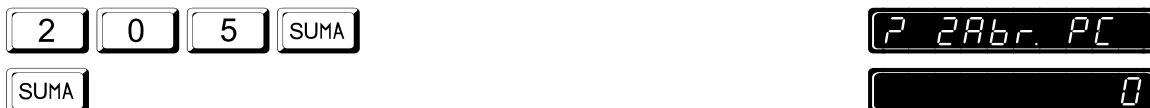
Da bi komunikacija uspela o osnovnim opcijam treba podesiti parametre komunikacije kako na kasi tako i na računaru, fabrički je brzina prenosa na kasi podešena na 9600.

Uključenje komunikacije računarom

Ovim postupkom uključujete komunikaciju sa računarom kucanjem odgovarajuće procedure i pritiskom tastera SUMA, na ekranu ćete dobiti potvrdu uključjenja.

Isključenje komunikacije sa računarom

Slanje podataka na računar

Sistem omogućava slanje podataka iz baze registar kase (artikli, odeljenja itd.) pod uslovom da je aktivirana komunikacija.

TRANSAKCIJE

Osnovne informacije

Registar kasa vrši registraciju prodaje samo preko unapred isprogramiranih artikala tj. artikala koji se nalaze u bazi, koji su svrstani u odgovarajuća odelenja a preko njih poseduju odgovarajuću poresku stopu. Transakcija se završava pritiskom jednog od tri moguća finalizaciona tastera tj. tri vrste plaćanja, a to su Gotovina, Ček i Kartica.

Registar kasa poseduje mogućnost programiranja, a samim tim i registracije velikog broja artikala bilo sa internom šifrom bilo sa barkodom. Takođe za svaki artikal je moguće uneti stanje zaliha tako da korisnik registar kase u svakom trenutku može imati uvid u u materijalno I finansijsko stanje svog objekta.

Dodatak A objašnjava sve dostupne funkcije kao i proceduru za njihovo dobijanje.

Fiskalne operacije

U fiskalnoj registar kasi je omogućena i korekcija unosa (storniranje) ali samo u toku transakcije, posle izdavanja fiskalnog isečka storniranje preko kase nije dozvoljeno.

Fiskalni blok od nefiskalnog razlikuje se u tome što svaki fiskalni dokument mora posedovati fiskalni logo na dnu bloka, dok nefiskalni blokovi to ne smeju posedovati.

Izgled fiskalnog isečka

U tabeli je prikazano kako se vrši kalkulacija poreza na registar kasi:

	Iznos	Porez
Porez je uključen u cenu x .	x	$\frac{x}{100 + A} * A$
Decimalna tačka se ne koristi u kalkulaciji već se automatski dodaje posle.		

Detalje fiskalnog isečka možete videti na slici dole:

=====	←	Сепаратор извештаја
ДРАГСТОП МИНИ	←	Назив продајног места
Продавница бр.1	←	Адреса продајног места
Бул. велики 100	←	
11120 Београд	←	
ПИБ:100000001	←	Порески идентификациони број
ИБФМ:АА123450	←	Идентификациони број фискалног модула
-----	←	Сепаратор блока
Велика наградна	←	
игра, питајте	←	
радника на каси	←	Опциони рекламни блок
или на телефон	←	
333-444-555	←	
-----	←	Сепаратор блока
Хлеб Сава 500	←	Назив производа или услуге
20,00 А	←	Цена и ознака пореске стопе
Млеко Суб.3.2	←	Назив производа или услуге
32,50 А	←	Цена и ознака пореске стопе
СТОРНО	←	Ознака сторнирања претходног производа или услуге
Млеко Суб.3.2	←	Назив производа или услуге
-32,50 А	←	Цена и ознака пореске стопе
Ц-кафа 100г	←	Назив производа или услуге
25,00 Е	←	Цена и ознака пореске стопе
Књаз Милош 1Л	←	Назив производа или услуге
2х 23,50	←	Количина и цена јединице мере
47,00 Д	←	Цена и ознака пореске стопе
Суво грожђ/КГ	←	Назив производа или услуге и назив јединице мере
0,350х 125,00	←	Количина и цена јединице мере
43,75 Д	←	Цена и ознака пореске стопе
Џони Вокер.70	←	Назив производа или услуге
570,00 Е	←	Назив производа или услуге, цена и ознака пореске стопе

Жица телеф./М	← Назив производа или услуге, цена и ознака пореске стопе
10,50x 50,00	← Количина и цена јединице мере
525,00 Д	← Цена и ознака пореске стопе
-----	← Сепаратор блока
СА: 0,00%	← Пореска стопа "А"
СД: 20,00%	← Пореска стопа "Д"
СЕ: 20,00%	← Пореска стопа "Е"
ПА: 00,00	← Износ пореза по пореској стопи "А"
ПД: 102,63	← Износ пореза по пореској стопи "Д"
ПЕ: 99,17	← Износ пореза по пореској стопи "Е"
ПТ: 201,80	← Укупан износ пореза
ЕА: 20,00	← Евидентирани промет по пореској стопи "А"
ЕД: 615,75	← Евидентирани промет по пореској стопи "Д"
ЕЕ: 595,00	← Евидентирани промет по пореској стопи "Е"
ЕТ: 1230,75	← Укупно евидентирани промет
-----	← Сепаратор блока
ЗА УПЛАТУ:	← Фиксни текст – укупно евидентирани промет
1230,75	← Укупно евидентирани промет
ЧЕК:	← Фиксни текст – чек као средство плаћања
1000,00	← Уплаћени износ чеком
ГОТОВИНА:	← Фиксни текст – готовина као средство плаћања
400,00	← Уплаћени износ готовином
УПЛАЋЕНО:	← Фиксни текст – уплаћени износ
1400,00	← Укупно уплаћено
КУСУР:	← Фиксни текст – разлика за повраћај
169,25	← Износ кусура
06.06.2003-15:33	← Датум и време сачињавања фискалног исечка
БИ: 567844 	← Редни број фискалног исечка и фискални лого

Operateri

Da bi se obavila neka transakcija prvo se mora prijaviti jedan operater. U kasi je fabrički setovan jedan operater.

Pogledajte instrukcije na strain 29 kako da uključite operatere od 2 do 20 (funkcija 630) i kako da isprogramirate njihova imena (funkcija 609).

Programiranje tajne šifre operatera

Za svakog operatera je moguće isprogramirati pristupnu šifru kako bi se zabranio neovlašćeni pristup registraciji na registar kasi.

Šifra operatera može biti promenjena u bilo koje vreme; međutim procedura za unos šifre prvi put i procedura za izmenu šifr se razlikuju u jednom segmentu. Šifra operatera može biti bilo koji broj od 1 do 99999999 (nula kao vodeća cifr se ne računa, npr. 00001 je isto što i 1). Za isključenje šifre operatera kucati "0" kao šifru.

Instrukcije koje važe za prijavu opedatera broj 1 takođe važe i za sve ostale operatere od 2 do 20 ako su uključeni.

Operater se može prijaviti u bilo koje vreme pre početka registracije jednostavno unosom svog ID broja i pritiskom tastera SUMA. Operater može u bilo koje vreme promeniti svoju tajnu šifru.

U dole navedenom primeru je prikazano kako se menja tajna šifra za operatera n. 1. Za sve ostale operatere procedura je slična samo je rezlika u programskoj funkciji; za operatera n. 2 programska funkcija je 302 i sve tako do operatera n. 20 čija je programska funkcija 320. Tajne šifre operatera možete menjati samo za aktivirane operatere. Na primer hoćete da promenite šifru za operatera n. 6, trenutno je otvoreno-aktivirano samo 5; ovu operaciju registar kasa neće dozvoliti.

Programiranje tajne šifre prvi put

<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="SUMA"/>	
<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="6"/> <input type="text" value="9"/> <input type="text" value="8"/> <input type="text" value="SUMA"/>	
<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="6"/> <input type="text" value="9"/> <input type="text" value="8"/> <input type="text" value="SUMA"/>	

Promena šifre operatera

<input type="text" value="3"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="SUMA"/>	
<input type="text" value="2"/> <input type="text" value="5"/> <input type="text" value="6"/> <input type="text" value="9"/> <input type="text" value="8"/> <input type="text" value="SUMA"/>	
<input type="text" value="4"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="SUMA"/>	
<input type="text" value="4"/> <input type="text" value="3"/> <input type="text" value="2"/> <input type="text" value="1"/> <input type="text" value="0"/> <input type="text" value="SUMA"/>	

Prijava operatera

Prijava operatera je obavezna kod **prve transakcije** u protivnom na displeju će biti prikazana poruka greške.

<input type="text" value="1"/> <input type="text" value="SUMA"/>	
	

Unos tajne šifre operatera ukoliko je uključena:

<input type="text" value="████"/> <input type="text" value="████"/> <input type="text" value="████"/> <input type="text" value="████"/> <input type="text" value="████"/> <input type="text" value="SUMA"/>	
---	---

Odjava operatera:

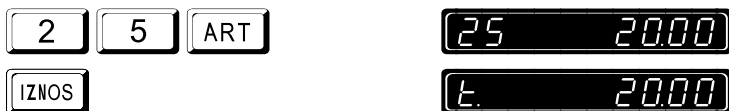
0 SUMA

0

Registracija prodaje artikala

Operacije sa internom šifrom

Standardno isprogramirani artikali sa internom šifrom sadrže naziv, cenu eventualno barkod. Za artikle su većane poreske stope preko odeljenja, što je objašnjeno u prethodnim poglavljima (pogledaj stranu 32 za dodatne informacije). Prilikom registracije artikla sa internom šifrom potrebno je uneti šifru artikla i pritisnuti taster KOD, isti taster se takođe koristi i prilikom ručnog unosa barkoda artikla.

Ponavljanje stavke

Artikal kao pojedinačna stavka

Upotreba barkod čitača

Priključite barkod čitač sa donje strane kućišta registar kase. Sledite uputstva iz uputstva za upotrebu barkod čitača kako se koristi isti. Barkod je uspešno pročitano ukoliko se na displeju pojavi informacija, a na papirnoj traci ispiše naziv artikla kao i njegova cena. U ovom slučaju pri skeniranju artikla nije potrebno koristiti tastaturu, ali ako barkod čitač ne može da pročita barkod usled njegovog oštećenja neophodno je ručno uneti barkod artikla i pritisnuti taster KOD.

Storniranje

- *Upozorenje: negativan unos na registar kasi nije dozvoljen, što znači ne može se stornirati više artikala nego što je registrovano. Drugim rečima ne može se izdati isečak sa negativnim saldom.*

Direktno storno

Direktno storniranje je storniranje neposredno posle registracije artikla, a pre bilo kog pritisnutog tastera. Samo u ovom slučaju može biti izvršeno trenutno storno, ukoliko registrujete naredni artikal trenutno storno za prethodni nije moguće. Na primeru dole je prikazano kako se stornira zadnji unešeni artikal u ovom slučaju artikal 2.

1	ART	1	10.00	
3	1	ART	2	30.00
KOR.	2	-30.00		
IZNOS	1.	10.00		

Storniranje bilo kog artikla na računu

Takođe možete stornirati bilo koju stavku na računu upotrebom tastera “-“. Na primeru dole prikazano je kako stornirati prethodno uneseni artikal, u ovom slučaju artikal 1.

- *Izgled fiskalnog isečka je isti kao u prethodnom slučaju za direktno storno.*

1	ART	1	10.00
3	ART	3	30.00
-	1	-10.00	
IZNOS	1.	30.00	

Storniranje veće količine nekog artikla na računu

3	x	1	ART	1	10.00	
2	ART	3	30.00			
-	3	x	1	ART	1	-10.00
IZNOS	1.	30.00				

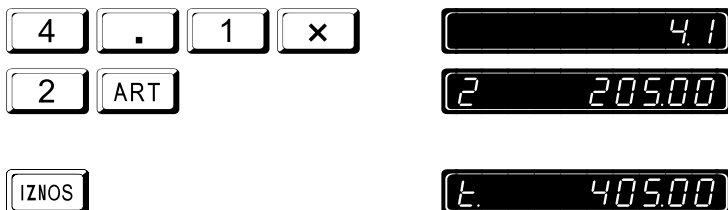
Registracija više artikala iste vrste (množenje)

Celobrojna količina

Primer: 4 artikla sa šifrom 1. Unos veće količine je u formatu količina puta šifra artikla pa taster KOD, primer "4 x 1 KOD". U drugom primeru prikazano je unošenje artikla sa decimalnom količinom, primer "4.1 x 5 KOD".

Decimalna količina

Plaćanja

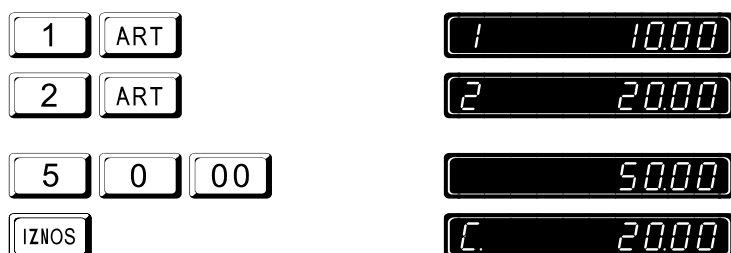
Po Uredbi, a samim tim i u programu registar kase omogućena je finalizacija računa pomoću tri sredstva plaćanja i to: Gotovina, Ček i Kartica.

Ukoliko je uplaćeni iznos manji od iznosa međuzbira računa, na displeju kase biće prikazan symbol za doplatu a pored njega iznos koji treba doplatiti. Uplaćeni iznos, u tom slučaju, mora biti veći ili isti sa iznosom prikazanim na displeju da bi se transakcija završila. Kod kombinovanog plaćanja (Ček i Gotovina) završna uplata mora biti u potpunost unešena ma kojom vrstom plaćanja.

Na isečku registar kase biće odštampane sve vrste plaćanja koje su ušestvovala u računu.

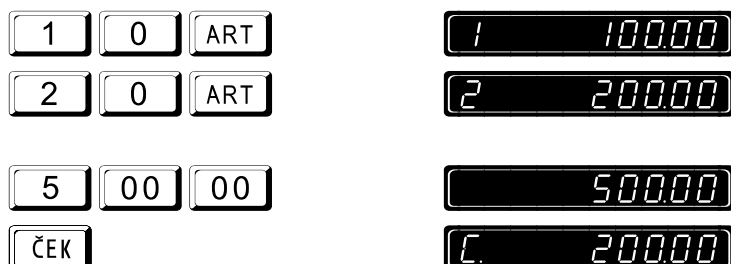
Ukoliko je izvršeno plaćanje registar kasa će odštampati sve podatke vezane za uplate ,koliko je ukupno uplaćeno, kao i koliko ostaje za povraćaj. Ana displeju će biti prikazani simboli, dali za doplatu, dali za povraćaj sredstava u zavisnosti od izvršenih uplata.

Plaćanje Gotovinom sa prikazom kalkulacije povraćaja

Plaćanje Čekovima

- *Napomena: ukoliko završavate transakciju Čekom a niste uneli iznos Čeka, pritiskom na taster Ček na displeju će biti prikazana "0" kao povraćaj sredstava.*

Plaćanje Karticom

Pri završetku transakcije pritisnuti taster Kartica:

Kombinovano (parcijalno) plaćanje Gotovina, Ček, Kartica

2	0	ART	1	20000	
4	ART	3	4500		
5	ART	5	10000		
1	00	00	ČEK	€	24500
1	00	00	KREDIT	€	14500
2	00	00	IZNOS	€	5500

IZVEŠTAJI

Dnevni izveštaj

Za štampanje dnevnog izveštaja otkucati sledeću sekvencu

5 0 1 SUMA

2

1 2 3 2 1 SUMA

Na registar kasi je moguće izvaditi 1940 dnevnih izveštaja posle čega se kasa blokira za dalji rad tj. registraciju. Posle blokade kase moguće je samo vađenje periodičnih izveštaja iz fiskalne memorije.

=====	←	Сепаратор извештаја
ДРАГСТОР МИНИ	←	Назив продајног места
Продавница бр.1	←	Адреса продајног места
Бул. велики 100		
11120 Београд		
PIB:100000001	←	Порески идентификациони број
ИВФМ:AA123450	←	Идентификациони број фискалног модула
-----	←	Сепаратор блока
Дневни извештај	←	Назив извештаја
-----	←	Сепаратор блока
УР: 7	←	Укупан број ресета
БР: 0	←	Број ресета у извештајном периоду
-----	←	Сепаратор блока
УС: 3	←	Укупан број промена пореских стопа
ВС: 0	←	Број промена пореских стопа у извештајном периоду
СА: 0,00%	←	Вредност пореске стопе "А" у процентима
СТ: 0,00%	←	Вредност пореске стопе "Г" у процентима
СД: 20,00%	←	Вредност пореске стопе "Д" у процентима
СЂ: 20,00%	←	Вредност пореске стопе "Ђ" у процентима
СЕ: 20,00%	←	Вредност пореске стопе "Е" у процентима
СЖ: **, **%	←	Вредност пореске стопе "Ж" је недефинисана
СИ: **, **%	←	Вредност пореске стопе "И" је недефинисана
СЈ: **, **%	←	Вредност пореске стопе "Ј" је недефинисана
СК: **, **%	←	Вредност пореске стопе "К" је недефинисана
-----	←	Сепаратор блока
ПА: 0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "А"
ПГ: 0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "Г"
ПД: 1.956,52	←	Износ пореза по пореској стопи "Д"

ПЂ:	1.625,64	←	Износ пореза по пореској стопи "Ђ"
ПЕ:	2.168,18	←	Износ пореза по пореској стопи "Е"
ПЖ:	0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "Ж"
ПИ:	0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "И"
ПЈ:	0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "Ј"
ПК:	0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "К"
ПТ:	5.750,34	←	Износ укупног пореза у извештајном периоду (и.п.)
-----		←	Сепаратор блока
ЕА:	7.000,00	←	Вредност промета по пореској стопи "А"
ЕГ:	6.000,00	←	Вредност промета по пореској стопи "Г"
ЕД:	11.739,12	←	Вредност промета по пореској стопи "Д"
ЕЂ:	9.753,84	←	Вредност промета по пореској стопи "Ђ"
ЕЕ:	13.009,08	←	Вредност промета по пореској стопи "Е"
ЕЖ:	0,00	←	Вредност промета по пореској стопи "Ж"
ЕИ:	0,00	←	Вредност промета по пореској стопи "И"
ЕЈ:	0,00	←	Вредност промета по пореској стопи "Ј"
ЕК:	0,00	←	Вредност промета по пореској стопи "К"
ЕТ:	47.502,04	←	Вредност укупног промета
-----		←	Сепаратор блока
06.06.2003-20:40		←	Датум и време сачињавања дневног извештаја
БИ: 21831- 21994		←	Редни број првог и последњег фискалног исечка у и.п.
БД: 144		←	Редни број дневног извештаја
БП: 1856 		←	Број преосталих дневних извештаја и фискални лого

Presek stanja

Za štampanje preseka stanja otkucati sledeću sekvencu

1 0 1 SUMA

=====	←	Сепаратор извештаја
ДРАГСТОП МИНИ	←	Назив продајног места
Продавница бр.1		
Бул. велики 100	←	Адреса продајног места
11120 Београд		
ПИБ:100000001	←	Порески идентификациони број
ИБФМ:АА123450	←	Идентификациони број фискалног модула
-----	←	Сепаратор блока
Пресек стања	←	Назив извештаја
-----	←	Сепаратор блока
УР: 7	←	Укупан број ресета
БР: 0	←	Број ресета у извештајном периоду
-----	←	Сепаратор блока
УС: 3	←	Укупан број промена пореских стопа
ВС: 0	←	Број промена пореских стопа у извештајном периоду
СА: 0,00%	←	Вредност пореске стопе "А" у процентима
СТ: 0,00%	←	Вредност пореске стопе "Г" у процентима
СД: 20,00%	←	Вредност пореске стопе "Д" у процентима
СЂ: 20,00%	←	Вредност пореске стопе "Ђ" у процентима
СЕ: 20,00%	←	Вредност пореске стопе "Е" у процентима
СЖ: **, **%	←	Вредност пореске стопе "Ж" је недефинисана
СИ: **, **%	←	Вредност пореске стопе "И" је недефинисана
СЈ: **, **%	←	Вредност пореске стопе "Ј" је недефинисана
СК: **, **%	←	Вредност пореске стопе "К" је недефинисана
-----	←	Сепаратор блока
ПА: 0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "А"
ПГ: 0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "Г"
ПД: 1.956,52	←	Износ пореза по пореској стопи "Д"
ПЂ: 1.625,64	←	Износ пореза по пореској стопи "Ђ"
ПЕ: 2.168,18	←	Износ пореза по пореској стопи "Е"
ПЖ: 0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "Ж"
ПИ: 0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "И"
ПЈ: 0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "Ј"

ПК:	0,00	←	Износ пореза по пореској стопи "К"
ПТ:	5.750,34	←	Износ укупног пореза у извештајном периоду (и.п.)
-----		←	Сепаратор блока
ЕА:	7.000,00	←	Вредност промета по пореској стопи "А"
ЕГ:	6.000,00	←	Вредност промета по пореској стопи "Г"
ЕД:	11.739,12	←	Вредност промета по пореској стопи "Д"
ЕЂ:	9.753,84	←	Вредност промета по пореској стопи "Ђ"
ЕЕ:	13.009,08	←	Вредност промета по пореској стопи "Е"
ЕЖ:	0,00	←	Вредност промета по пореској стопи "Ж"
ЕИ:	0,00	←	Вредност промета по пореској стопи "И"
ЕЈ:	0,00	←	Вредност промета по пореској стопи "Ј"
ЕК:	0,00	←	Вредност промета по пореској стопи "К"
ЕТ:	47.502,04	←	Вредност укупног промета
-----		←	Сепаратор блока
ГОТОВИНА:		←	Средство плаћања умањено за повраћај средства
	28.820,00	←	Укупно плаћено средством умањено за повраћај средства
ЧЕК:		←	Средство плаћања
	12.000,00	←	Укупно плаћено средством
КАРТИЦА:		←	Средство плаћања
	8.245,00	←	Укупно плаћено средством
-----		←	Сепаратор блока
06.06.2003-12:40		←	Датум и време сачињавања пресека стања
БИ: 21831- 21994		←	Редни број првог и последњег фискалног исечка у и.п.
БД: 144		←	Редни број последњег дневног извештаја
БП: 1856 		←	Број преосталих дневних извештаја и фискални лого

Periodični izveštaj iz fiskalne memorije

Za štampanje periodičnog izveštaja otkucati sledeću sekvencu

7	0	3	SUMA	P			
1	2	3	2	1	SUMA	od. datu.	
1	1	0	5	0	3	SUMA	do. datu.
1	2	0	5	0	3	SUMA	

Posle zaključavanja fiskalne memorije po bilo kom osnovu (1940 dnevnih izveštaja i prekoračenja 50-tog master reseta) periodični izveštaj iz fiskalne memorije se vadi na sledeći način:

SUMA	P						
1	1	0	5	0	3	SUMA	od. datu.
1	2	0	5	0	3	SUMA	do. datu.

=====	←	Сепаратор извештаја
ДРАГСТОП МИНИ	←	Назив продајног места
Продавница бр.1	←	Адреса продајног места
Бул. велики 100	←	
11120 Београд	←	
PIB:100000001	←	Порески идентификациони број
ИБФМ:AA123450	←	Идентификациони број фискалног модула
-----	←	Сепаратор блока
Периодични	←	Назив извештаја
извештај	←	
01.06.2003	←	Задани датум почетка периода
15.06.2003	←	Задани датум краја периода
-----	←	Сепаратор блока
УР: 7	←	Укупан број ресета
БР: 0	←	Број ресета у извештајном периоду
-----	←	Сепаратор блока
УС: 3	←	Укупан број промена пореских стопа
БС: 0	←	Број промена пореских стопа у извештајном периоду
СА: 0,00%	←	Вредност пореске стопе "А" у процентима
СТ: 0,00%	←	Вредност пореске стопе "Г" у процентима
СД: 20,00%	←	Вредност пореске стопе "Д" у процентима
СЂ: 20,00%	←	Вредност пореске стопе "Ђ" у процентима
СЕ: 20,00%	←	Вредност пореске стопе "Е" у процентима

СЖ: ** , **%	← Вредност пореске стопе "Ж" је недефинисана
СИ: ** , **%	← Вредност пореске стопе "И" је недефинисана
СЈ: ** , **%	← Вредност пореске стопе "И" је недефинисана
СК: ** , **%	← Вредност пореске стопе "И" је недефинисана
-----	← Сепаратор блока
ПА: 0,00	← Износ пореза по пореској стопи "А"
ПГ: 0,00	← Износ пореза по пореској стопи "Г"
ПД: 19.565,20	← Износ пореза по пореској стопи "Д"
ПЂ: 16.256,40	← Износ пореза по пореској стопи "Ђ"
ПЕ: 21.681,80	← Износ пореза по пореској стопи "Е"
ПЖ: 0,00	← Износ пореза по пореској стопи "Ж"
ПИ: 0,00	← Износ пореза по пореској стопи "И"
ПЈ: 0,00	← Износ пореза по пореској стопи "Ј"
ПК: 0,00	← Износ пореза по пореској стопи "К"
ПТ: 57.503,40	← Износ укупног пореза у извештајном периоду (и.п.)
-----	← Сепаратор блока
ЕА: 70.000,00	← Вредност промета по пореској стопи "А"
ЕГ: 60.000,00	← Вредност промета по пореској стопи "Г"
ЕД: 117.391,20	← Вредност промета по пореској стопи "Д"
ЕЂ: 97.538,40	← Вредност промета по пореској стопи "Ђ"
ЕЕ: 130.090,80	← Вредност промета по пореској стопи "Е"
ЕЖ: 0,00	← Вредност промета по пореској стопи "Ж"
ЕИ: 0,00	← Вредност промета по пореској стопи "И"
ЕЈ: 0,00	← Вредност промета по пореској стопи "Ј"
ЕК: 0,00	← Вредност промета по пореској стопи "К"
ЕТ: 475.020,40	← Вредност укупног промета
-----	← Сепаратор блока
18.06.2003-20:40	← Датум и време сачињавања периодичног извештаја
БИ: 78121- 85321	← Редни број првог и последњег фискалног исечка у и.п.
БД: 144- 156	← Редни број дневног извештаја
БП: 1856 	← Број преосталих дневних извештаја и фискални лого

Izveštaj o prometu po odeljenjima

Sekvenca za očitavanje izveštaja

1 0 2 SUMA

Sekvenca za očitavanje i poništavanje izveštaja

5 0 2 SUMA

?

1 2 3 2 1 SUMA

Izveštaj o prometu ARTIKALA

Sekvenca za očitavanje izveštaja

1 0 3 SUMA

od Pod

Ovo je selektivni izveštaj. Na displeju će se pojaviti zahtev za unos početne šifre artikla (ok koda) a zatim i krajnje šifre (do koda). Sledeći postupak pokazuje kako uzeti izveštaj o prometu artikala od šifre 25 do šifre 26.

2 5 SUMA

do Pod

2 6 SUMA

Sekvenca za očitavanje i poništavanje izveštaja

5 0 3 SUMA

?

1 2 3 2 1 SUMA

od Pod

2 6 SUMA

do Pod

2 6 SUMA

Poništavanje izveštaja o prometu artikala bez štampanja

5 0 8 SUMA

?

1 2 3 2 1 SUMA

od Pod

2 5 SUMA

do Pod

2 5 SUMA

Periodični izveštaj iz operativne memorije

Sekvenca za očitavanje izveštaja

1 0 4 SUMA

Sekvenca za očitavanje i poništavanje izveštaja

5 0 4 SUMA
1 2 3 2 1 SUMA

P

Izveštaj o prometu po operaterima

Sekvenca za očitavanje izveštaja

1 0 5 SUMA

Sekvenca za očitavanje i poništavanje izveštaja

5 0 5 SUMA
1 2 3 2 1 SUMA

P

Izveštaj o prometu po satu

Sekvenca za očitavanje izveštaja

1 0 6 SUMA

Sekvenca za očitavanje i poništavanje izveštaja

5 0 6 SUMA
1 2 3 2 1 SUMA

P

DODATAK A

Osnovne operacije

Prijava operatera		<input type="button" value="1"/> <input type="button" value="SUMA"/>	
Artikala kao pojedinačna stavka		<input type="button" value="3"/> <input type="button" value="ART"/>	
Prodaja artikla	⇒	<input type="button" value="3"/> <input type="button" value="ART"/>	⇒
Ponavljjanje istog artikla	⇒	<input type="button" value="3"/> <input type="button" value="ART"/> <input type="button" value="ART"/>	⇒
Trenutno storno	⇒	<input type="button" value="1"/> <input type="button" value="00"/> <input type="button" value="ART"/> <input type="button" value="KOR."/>	⇒
Storniranje bilo kog artikla	⇒	<input type="button" value="-"/> <input type="button" value="1"/> <input type="button" value="00"/> <input type="button" value="ART"/>	⇒
Množenje sa celobrojnom količinom	⇒	<input type="button" value="4"/> <input type="button" value="x"/> <input type="button" value="1"/> <input type="button" value="00"/> <input type="button" value="ART"/>	⇒
Množenje sa decimalnom količinom	⇒	<input type="button" value="4"/> <input type="button" value="."/> <input type="button" value="5"/> <input type="button" value="x"/> <input type="button" value="1"/> <input type="button" value="00"/> <input type="button" value="ART"/>	⇒
Plaćanje Gotovinom	⇒	<input type="button" value="1"/> <input type="button" value="00"/> <input type="button" value="ART"/> <input type="button" value="IZNOS"/> <input type="button" value="5"/> <input type="button" value="00"/>	
Plaćanje Čekom	⇒	<input type="button" value="1"/> <input type="button" value="00"/> <input type="button" value="ČEK"/>	
Plaćanje Karticom	⇒	<input type="button" value="1"/> <input type="button" value="00"/> <input type="button" value="ART"/> <input type="button" value="KREDIT"/>	
Kombinovano plaćanje	⇒	<input type="button" value="8"/> <input type="button" value="00"/> <input type="button" value="ART"/> <input type="button" value="5"/> <input type="button" value="IZNOS"/> <input type="button" value="00"/> <input type="button" value="ČEK"/>	
Brisanje pogrešnog unosa	⇒	<input type="button" value="C"/>	⇒
Međuzbir prikazati na displeju	⇒	<input type="button" value="SUMA"/>	⇒

TEHNIČKE KARAKTERISTIKE

OSNOVNO

Kalendar, Dnevno vreme sat	Tipično	Prikaz datuma: DD-MM-GG Automatska promena godine 24-časovni displej: ČČ-MM-SS
Štampač	Metoda štampanja Broj karaktera Brzina Dimenzija papirne rolne Pouzdanost	Dvostanični termalni štampač 18+18 20 linija/sekundi 2 x 28 mm (+/-0.5 mm) 50 milliona tačaka
Displej	Numerički Karakteristi Kapacitet Tip i dimenzije	2 displeja: jedan operatorski i jedan za potrošača 7 segmentni - + decimalna tačka 10 mesta LCD: 12,7 mm x 8 mm
Tastatura	Na dodir Tip i pouzdanost Sistemska kontrola	45 tastera Visoko pouzdana; prosečno za preko 20,000,000 otkucaja 2 keys roll-over & anti-bouncing
Komunikacija	Broj portova i tip	Dva serijska porta RS232

DIMENZIJE I MASA

Dimenzije	134 mm (š)-305 mm (d)-95 mm(v)
Masa	1.8 kg (uključujući AC adapter)

RADNO OKRUŽENJE

Temperatura	Radna	-15 ÷ +55 °C
	Skladištenja	-35 ÷ +75 °C
Vlažnost	Radna	20% ÷ 90% (bez rose)
	Skladištenja	10% ÷ 95% (bez rose)

NAPAJANJE

Interna-radna baterija	Interna dopunjavajuća Olovna akumulatorska baterija 6V Automatsko gašenje posle 60 sekundi (moguće podešavanje)
Ulazno napajanje	Eksterno: 12 ÷ 24 VDC ili 10 ÷ 20 VAC 2 W (normalno), 4 W (max) (punjenje akumulatora) Kapacitet akumulatora: 24 sata / 500 isečaka Vreme punjenja akumulatora 10 sati Ulazni napon adaptera 110 - 220V 50 Hz - 60 Hz
Zaštita	Potvrđena po Evropskim zaštitnim standardima

SUMARNO SVE FUNKCIJE

0	SUMA	Odjava operatera	5	0	5	SUMA	Poništavanje prometa aktivnog operatera		
		Prijava Operatera (1-20)	5	0	6	SUMA	Poništavanje prometa po satu		
1	0	1	SUMA	Presek stanja	5	0	7	SUMA	Poništavanje prometa po odelenjima (bez štampanja)
1	0	2	SUMA	Očitavanje prometa po odelenjima	5	0	8	SUMA	Poništavanje prometa po artiklima (bez štampanja)
1	0	3	SUMA	Očitavanje prometa po artiklima	6	0	1	SUMA	Programiranje naziva odeljenja
1	0	4	SUMA	Očitavanje periodičnog izveštaja iz operativne memorije	6	0	3	SUMA	Svrstavanje poreskih stopa u odeljenja
1	0	5	SUMA	Očitavanje prometa aktiviranog operatera	6	0	5	SUMA	Programiranje zaglavlja bloka
1	0	6	SUMA	Očitavanje prometa po satu	6	0	6	SUMA	Programiranje aktivne reklamne poruke
2	0	1	SUMA	Podešavanje datuma	6	0	7	SUMA	Programiranje vrednosti poreskih stopa
2	0	2	SUMA	Podešavanje vremena	6	0	8	SUMA	Programiranje osnovnih opcija
2	0	4	SUMA	Uključenje PC komunikacije	6	0	9	SUMA	Programiranje imena operatera
2	0	5	SUMA	Isključenje PC komunikacije	6	1	0	SUMA	Programiranje alternativnih reklamnih poruka
2	0	6	SUMA	Štampanje podataka isprogramiranih odeljenja	6	1	1	SUMA	Programiranje naziva artikla
2	0	7	SUMA	Štampanje podataka isprogramiranih artikala	6	1	2	SUMA	Programiranje cene artikla
2	0	8	SUMA	Slanje odeljenja u PC	6	1	3	SUMA	Svrstavanje artikala u odeljenja
2	1	0	SUMA	Prikazivanje serijskog broja na displeju	6	1	4	SUMA	Rad artikla kao pojedinačna stavka
2	1	1	SUMA	Status napajanja	6	1	5	SUMA	Programiranje zalihe artikala
2	1	3	SUMA	Prikazivanje na displeju dnevnog pgometa	6	1	7	SUMA	Dodavanje barkoda artiklu
2	1	6	SUMA	Uključeno isključeno-zahtev za tajnu šifru	6	2	5	SUMA	Isključivanje prikazivanja vremena na displeju posle 60 sek.
3			SUMA	Programiranje tajne šifre operatera (301-320)	6	2	7	SUMA	Programiranje alfa karaktera pomoću tastature
4			SUMA	Uključenje jedne od alternativnih reklamnih poruka (401-410)	6	3	0	SUMA	Uključenje broja operatera
5	0	1	SUMA	Dnevni izveštaj	6	9	9	SUMA	Programiranje nove sistemske šifre
5	0	2	SUMA	Poništavanje prometa po odelenjima	7	0	3	SUMA	Periodični izveštaj iz fiskalne mem.
5	0	3	SUMA	Poništavanje prometa po artiklima	6	5	0	SUMA	Automatsko pebacivanje sa letnjeg na zimsko vreme i obratno
5	0	4	SUMA	Poništavanje periodičnog prometa iz operativne memorije					